

B.A. (Honours) Examination, 2019

Semester - VI

Sanskrit

Course : H-15

(Elements of Vedic Grammar, Iṣopaniṣad, History of Vedic Literature)

Time : 3 Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

1. यथेच्छं मन्त्रस्यैकस्य सोदाहरणं स्वरनिर्णय-नियममालोचयत। 6
अथवा
चतुर्णां सुवन्तानां तिङन्तानां वा वैदिकशब्दानां तत्तत्समानार्थकपदप्रदर्शनपूर्वकं रूपसिद्धिं प्रदर्शयत।
अथवा
अधोलिखितेषु शब्दद्वयस्य व्याकरणगता टीका कार्या—तारिषत्, जनासः देवेभिः, दाधार।
2. अधरुद्धतेषु द्वयमवलम्ब्य टीका लेख्या। 4
उदात्तः, अनुदात्तः, स्वरितः।
3. उपनिषच्छब्दस्य कोऽर्थः? ईशोपनिषदः विषयमवलम्ब्य सरलसंस्कृतेन प्रबन्धमेकं लिखत। 6
अथवा
ईशोपनिषदः प्रथममन्त्रं सम्पूर्णतया विलिख्य विशदयत।
4. यथेच्छं मन्त्रस्यैकस्य संस्कृतेन व्याख्या कार्या— 4
क) विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वेदोभयं सह।
अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा विद्ययाऽमृतमश्नुते।
ख) यस्तु सर्वाणि भूतानि आत्मन्येवानुपश्यति
सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न विजुगुप्सते।।
5. 'घ' प्रश्नमविहाय प्रश्नद्वयस्य समाधानं कर्तव्यम्। 10×2=20
क) वेदानां वैशिष्ट्यं महत्त्वं च प्रतिपादयत।
ख) वेदाङ्गानां वैशिष्ट्यं प्रतिपाद्यताम्।
ग) ब्राह्मणग्रन्थानां महत्त्वम् आलोचयत।
घ) द्वयोष्ठीका करणीया—
(i) कल्पः (ii) निरुक्तम् (iii) आरण्यकम् (iv) मन्त्रः